

Müsteâr Peşrev

Ney

Çengi Said Efendi

Usûlü : Sofyan [4/4]

1. Hane / (Hane-i Evvel) / (Serhane)

Çengi

Said Efendi

[? - 1650]

Müsteâr Makamı

a) Durağı: Segâh perdesidir.

b) Seyri: Çıkıcıdır.

c) Güçlü:Nevâ perdesidir.

d) Yeden:Kürdi perdesidir.

e) Donanımı: Si ve mi için koma bemolü, fa için bakiye diyezi donanımına yazılır.Gerekli değişiklikler eser içinde gösterilir.

f) Dizisi: Müsteâr makamı dizisi, Segâh makamı dizisine, Müsteâr Dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Bu makamdan, makamın adını taşıyan yeni bir Dörtlü görüyoruz.Müsteâr Dörtlüsü (TSK)

Müsteâr makamı az işlenmiş olan makamlarımızdan biridir. Yapısı itibariyle Segâh ve Hüzzam makamlarını andırsa da, seyri yapılırken bu makamlardan hemen ayrılır.

Seyri:

Müsteâr makamı dizisinin sesleri kullanılarak seyre Durak sesi civarından başlanır. Müsteâr Dörtlüsünün seslerinde dolaşarak Güçlü olan Nevâ perdesinde asma kalış yapılır. Segâh makamının dizisine geçilerek orta seslerde dolaşılır. Nevâ perdesi üzerinde Bûselik Dörtlüsü halinde yukarıya çıkılır.

Tekrar Segâh dizisinin seslerine geçilerek muhtelif seslerde kalışlar yapılabilir. Müsteâr Dörtlüsünün sesleri kullanılarak Segâh perdesinde karar verilir.

Kaynak : Türk Müsiki Nazariyâtı ve Usûlleri-Kudüm Velveleleri / İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]

Sofyan Usûlü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nîm Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebe daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlâhilerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usûl mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

Sofyan Darb Usûlü

[4 / 4] m e r t e b e s i

1 . Darb :

(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]

2 . Darb :

(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]

3 . Darb :

(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ' , M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsiki Nazariyâtı ve Usûlleri-Kudüm Velveleleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]